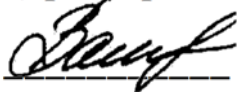

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)
Кафедра товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ**

 Н. Л. Замкова

28 09 2020

**МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
INTERNATIONAL TECHNICAL REGULATION**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Для всіх галузей знань та спеціальностей

Розробник: Паламарчук В.І., к.т.н.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва 01.09.2020, пр. №12; на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування 18.09.2020, пр. №09; засіданні вченої ради інституту 28.09.2020, пр. №8.

Рецензенти: внутрішній рецензент – Шарко В.В., к.е.н., доцент
зовнішній стейкхолдер – Швець В.В., к.т.н., доцент кафедри містобудування та архітектури Вінницького національного технічного університету

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 09.10.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 0,81.
Обл.-вид. арк. 0,69. Тираж 5. Зам. № 438.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни.

«Міжнародне технічне регулювання» полягає у визначенні ролі оцінювання відповідності у загальній системі технічного регулювання виробництва та обігу товарів, у забезпеченні якості і безпечності харчових продуктів шляхом проведення їх сертифікації і нотифікації; у гармонізації нормативної бази і системи оцінювання відповідності із міжнародними вимогами.

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в навчальному процесі.

Знати порядок здійснення експортно-імпортних операцій із закупівлі, постачання, зберігання, транспортування та реалізації продовольчих та непродовольчих товарів. Застосовувати технічні регламенти щодо якості сировини, напівфабрикатів та готової продукції. Демонструвати знання щодо порядку вилучення з обороту або знищення харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів, що не відповідають установленим нормам Знати положення про штрихове кодування товарів. Знати і використовувати порядок приймання товарів за кількістю та якістю. Визначати якість товарів.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Стандартизація, метрологія та управління якістю», «Організація торгівлі», «Управління якістю», «Оцінка відповідності».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне технічне регулювання» для освітньої програми «Товарознавство та комерційна логістика» є формування комплексу компетентностей:

- знати роль, значення, завдання технічного регулювання;
- знати основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання;
- знати характеристику, завдання та напрями діяльності СОТ;
- знати принципи створення єдиного ринку;
- знати основні засади політики країн щодо подолання технічних бар'єрів в торгівлі;
- знати основні риси систем технічного регулювання різних країн світу і особливості їх впровадження в конкретних регіонах.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Міжнародне технічне регулювання» полягають:

- вміти читати маркування товарів і визначати їх значення в системі технічного регулювання;
- вміти користуватись міжнародними стандартами та нормативними документами у галузі сертифікації;
- вміти аналізувати тенденції зміни ситуації на ринку і визначати оптимальні напрямки розвитку системи технічного регулювання;
- вміти аналізувати зовнішні та внутрішні чинники впливу на систему технічного регулювання та споживчої політики.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначити за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці. Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку одержану на екзамені.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин			Форма контролю	
	Усього годин/кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття		СРС
Тема 1. Роль та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів	22	4	4	14	УО, ІЗ, Р
Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання 2.1. Діяльність міжнародних організацій для подолання технічних бар'єрів в торгівлі. 2.2. Стандартизація та управління якістю на міжнародному рівні. 2.3. Міжнародні стандарти акредитації випробувальних лабораторій.	30	6	6	18	УО, ІЗ, СУН
Тема 3. Особливості систем технічного регулювання країн світу 3.1. Система технічного регулювання в країнах ЄС. 3.2. Особливості технічного регулювання країн Азії. 3.3. Особливості технічного регулювання у США, Канади.	30	6	6	18	УО, ІЗ, Р
Тема 4. Міжнародні угоди та законодавчо- нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання	22	4	4	14	УО, ІЗ, Р
Тема 5. Складові системи міжнародного технічного регулювання	22	4	4	14	УО, ІЗ, СУН
Тема 6. Міжнародна система оцінки відповідності	22	4	4	14	УО, ІЗ, СУН
Тема 7. Міжнародні та національні стандарти управління якістю	10	2	2	6	УО, ІЗ, СУН
Тема 8. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання	22	4	4	14	ІЗ, Р, СУН
Разом	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль					екзамен

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Роль та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів

Роль, значення, завдання технічного регулювання. Передумови розвитку та етапи становлення системи технічного регулювання у світі. Основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання. Загальний огляд ситуації у світі, що впливає на сферу технічного регулювання та споживчої політики.

Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання

Характеристика, завдання та напрями діяльності Світової організації торгівлі. Діяльність ООН з питань продовольства та сільського господарства (ЕАО). Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації. Міжнародні та регіональні організації в галузі якості, безпеки та споживчої політики. Міжнародна конференція з акредитацій випробувальних лабораторій. Європейська організація з якості.

Тема 3. Особливості систем технічного регулювання країн світу

Система технічного регулювання в країнах ЄС. Принцип створення єдиного ринку. Особливості технічного регулювання країн Азії. Особливості технічного регулювання у США, Канади.

Тема 4. Міжнародні угоди та законодавчо нормативна база сфери міжнародного технічного регулювання

Характеристика міжнародних угод, директив ЄС у галузі технічного регулювання. Генеральна угода з питань митних тарифів і торгівлі. Технічні бар'єри в торгівлі. Загальні принципи вільного руху товарів в країнах ЄС. Основні засади політики країн щодо подолання технічних бар'єрів в торгівлі.

Тема 5. Складові системи міжнародного технічного регулювання

Основні цілі CEN. Правила розробки директив, забезпечення бізнес-підходу в межах CEN. Глобальний та модульний підходи до оцінки відповідності. Політика в ЄС з оцінювання відповідності. Система ринкового нагляду. Суть, принципи Нового підходу до ринкового нагляду.

Тема 6. Міжнародна система оцінки відповідності

Основні питання Програми інтеграції України до Європейського союзу у сфері підтвердження відповідності. Визнання результатів робіт з оцінки відповідності як шлях усунення технічних бар'єрів у торгівлі. Завдання та мета державної політики у сфері підтвердження відповідності. Глобальний та модульний підходи до оцінки відповідності.

Тема 7. Міжнародні та національні стандарти управління якістю

Основні положення системи НАССР. Система простежуваності для харчової продукції.

Тема 8. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання

Завдання та реалізація спільного Плану дій «Україна - Європейський Союз» щодо вдосконалення національної системи технічного регулювання та споживчої політики і наближення відповідного українського законодавства, норм та стандартів до законодавства ЄС. Концепція розвитку системи технічного регулювання та споживчої політики в Україні.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час ЗВО, год..
1	2	3
<i>Знати:</i> роль, значення, завдання технічного регулювання. Передумови розвитку та етапи становлення системи технічного регулювання у світі. Основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання. <i>Вміти:</i> читати маркування товарів і визначати їх значення в системі технічного регулювання.	Тема 1. Роль та значення системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів Лекція № 1 План лекції 1. Роль, значення, завдання технічного регулювання. 2. Передумови розвитку та етапи становлення системи технічного регулювання у світі.	2
	Лекція № 2 План лекції 1. Основні поняття та визначення у сфері технічного регулювання. 2. Загальний огляд ситуації у світі, що впливає на сферу технічного регулювання та споживчої політики.	2
	Література Основна: 1, 4, 5 Додаткова: 1, 2, 4 Інформаційні ресурси: 1, 3, 5.	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти (ЗВО) Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Історія розвитку технічного регулювання».	14
	Практичне заняття № 1 Розрахунок коефіцієнтів уніфікації 1. Розрахунок коефіцієнту застосування. 2. Розрахунок коефіцієнту повторення. 3. Розрахунок коефіцієнту зміни інших витрат.	2

	Практичне заняття № 2 Аналіз маркування непродовольчих товарів 1. Вибрати свій варіант вихідних даних із зображенням задньої панелі монітора ПК. 2. Проаналізувати всі маркувальні знаки заданого монітора.	2
<p><i>Знати:</i> характеристику, завдання та напрями діяльності Світової організації торгівлі. Діяльність ООН з питань продовольства та сільського господарства (ЕАО). Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації.</p> <p><i>Вміти:</i> користуватись міжнародними стандартами та нормативними документами у галузі сертифікації</p>	<p>Тема 2. Роль міжнародних організацій в системі міжнародного технічного регулювання</p> <p>2.1. Діяльність міжнародних організацій для подолання технічних бар'єрів в торгівлі Лекція № 3 План лекції 1. Характеристика, завдання та напрями діяльності Світової організації торгівлі. 2. Діяльність ООН з питань продовольства та сільського господарства (ЕАО).</p> <p>2.2. Стандартизація та управління якістю на міжнародному рівні Лекція № 4 План лекції 1. Міжнародні та регіональні організації зі стандартизації. 2. Міжнародні та регіональні організації в галузі якості, безпеки та споживчої політики.</p> <p>2.3. Міжнародні стандарти акредитації випробувальних лабораторій Лекція № 5 План лекції 1. Міжнародна конференція з акредитацій випробувальних лабораторій. 2. Європейська організація з якості.</p> <p>Література Основна: 2, 3, 5, 10 Додаткова: 1-5 Інформаційні ресурси: 3, 4, 5</p>	2
	Самостійна робота ЗВО	18
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №3</p> <p style="text-align: center;">Міжнародні організації в системі технічного регулювання 1. Значення міжнародної стандартизації у розвитку торговельно-економічних зв'язків між країнами. 2. Аналіз структури міжнародної організації з технічного регулювання.</p>	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №4</p> <p style="text-align: center;">Міжнародні організації в системі технічного регулювання 1. Розвиток сертифікації в країнах світу. 2. Міжнародна стандартизація термінів у галузі сертифікації.</p>	2

	<p align="center">Практичне заняття №5</p> <p align="center">Міжнародні організації в системі технічного регулювання</p> <p>1. Міжнародний кодекс загальних принципів гігієни харчових продуктів Codex Alimentarius.</p> <p>2. Директива Ради 93/43 ЕЕС Про гігієну харчових продуктів.</p>	2
<p><i>Знати:</i> системи технічного регулювання в країнах ЄС. Принципи створення єдиного ринку. Особливості технічного регулювання країн Азії. Особливості технічного регулювання у США, Канади.</p> <p><i>Вміти:</i> визначати основні риси систем технічного регулювання різних країн світу і особливості їх впровадження в конкретних регіонах.</p>	<p align="center">Тема 3. Особливості систем технічного регулювання країн світу</p> <p>3.1. Система технічного регулювання в країнах ЄС</p> <p>Лекція № 6</p> <p>План лекції</p> <p>1. Система технічного регулювання в країнах ЄС.</p> <p>2. «Глобальний підхід»</p>	2
	<p>3.2. Особливості технічного регулювання країн Азії</p> <p>Лекція № 7</p> <p>План лекції</p> <p>1. Принцип створення єдиного ринку.</p> <p>2. Роль СОТ в технічному регулюванні.</p>	2
	<p>3.3. Особливості технічного регулювання у США, Канади</p> <p>Лекція № 8</p> <p>План лекції</p> <p>1. Особливості технічного регулювання країн Азії.</p> <p>2. Особливості технічного регулювання у США, Канади.</p>	2
	<p>Література</p> <p>Основна: 2, 3, 8, 9, 12</p> <p>Додаткова: 1-5</p> <p>Інформаційні ресурси: 3, 5</p>	
	<p align="center">Самостійна робота ЗВО</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Сертифікація та нотифікація: методи та застосування їх щодо оцінювання відповідності харчових продуктів».</p>	18
	<p align="center">Практичне заняття №6</p> <p align="center">Системи технічного регулювання країн світу</p> <p>1. Визначте особливості та схарактеризуйте специфічні риси європейського підходу до технічного регулювання.</p> <p>2. Упорядкуйте бізнес-процеси згідно з етапами еволюції уявлення про якість.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття №7</p> <p align="center">Системи технічного регулювання країн світу</p> <p>1. Визначте особливості та схарактеризуйте специфічні риси японського підходу до технічного регулювання.</p> <p>2. Визначення особливостей технічного регулювання, які можна ефективно впровадити в нашій країні.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття №8</p> <p align="center">Системи технічного регулювання країн світу</p> <p>1. Визначте особливості та схарактеризуйте специфічні риси американського підходу до технічного регулювання.</p>	2

<i>Вміти:</i> застосовувати систему HACCP та ISO 220000	Основна: 1, 2, 5 Додаткова: 3-7		
	Самостійна робота здобувача вищої освіти (ЗВО) Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Система ринкового нагляду».	6	
	Практичне заняття №15 Особливості ринкового нагляду 1. Правозастосування системи HACCP та ISO 220000. 2. Аналіз директив щодо акредитації та ринкового нагляду.	2	
<i>Знати:</i> завдання спільного Плану дій «Україна - Європейський Союз» щодо вдосконалення національної системи технічного регулювання та споживчої політики і наближення відповідного українського законодавства, норм та стандартів до законодавства ЄС. <i>Вміти:</i> аналізувати зовнішні та внутрішні чинники впливу на систему технічного регулювання та споживчої політики.	Тема 8. Україна в системі міжнародної технічної допомоги. Програми міжнародної технічної допомоги в галузі технічного регулювання Лекція № 16 План лекції 1. Завдання та реалізація спільного Плану дій «Україна - Європейський Союз» щодо вдосконалення національної системи технічного регулювання та споживчої політики і наближення відповідного українського законодавства, норм та стандартів до законодавства ЄС. 2. Концепція розвитку системи технічного регулювання та споживчої політики в Україні. Лекція № 17 План лекції 1. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на систему технічного регулювання та споживчої політики. 2. Європейська модель розвитку системи технічного регулювання. Література Основна: 1-5, 11, 12 Додаткова: 6, 7 Інформаційні ресурси: 1, 2, 6	2	
	Самостійна робота здобувача вищої освіти (ЗВО) Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття та підготовка реферативного повідомлення та/або презентаційного матеріалу з теми «Характеристика систем оцінювання відповідності у світі вимог глобальної ініціативи продовольчої безпеки».	14	
	Практичне заняття №13 Система технічного регулювання в Україні 1. Визначення переваг і недоліків існуючої системи технічного регулювання в Україні. 2. Проаналізувати концепцію розвитку системи технічного регулювання та споживчої політики в Україні.	2	
	Практичне заняття №14 Система технічного регулювання в Україні 1. Проаналізувати зовнішні та внутрішні чинники впливу на систему технічного регулювання та споживчої політики. 2. Визначення можливостей переходу України до європейської моделі системи технічного регулювання.	2	
	Разом		180/6
	Підсумковий контроль – екзамен		

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів та послуг : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
2. Кириченко Л. С., Мережко Н. В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю : підручник. Київ : КНТЕУ, 2010. 416 с.
3. Кузьміна Т. О. Міжнародна система стандартизації та сертифікації : навч. посіб. Київ : Кондор, 2011. 450 с.
4. Тіхосова Г. А., Богданова О. Ф., Горач О. О. Сертифікація товарів та послуг : навч. посіб. / [ред. Л. А. Чурсіна]. Харків : [б. в.], 2012. 418 с.
5. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник. 2-ге вид. перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 426 с.
6. Тіхосова Г. А., Богданова О. Ф., Горач О. О. Сертифікація товарів та послуг : навч. посіб. Херсон ; Київ: Олді-плюс : Ліра-К, 2013. 328 с.
7. Сирохман І. В., Лебединець В. Т. Асортимент і якість кондитерських виробів. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 635 с.
8. Технічне регулювання (Основи стандартизації, метрології та управління якістю) : термінологічний словник / уклад. В. І. Клименко. Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2012. 55 с.
9. Стандартизація, сертифікація і метрологія: опорний конспект лекцій / авт.: Є. В. Тарасенко, В. С. Костюк. Київ: КНТЕУ, 2014. 80 с.
10. Паламарчук В. І. Стандартизація, метрологія та управління якістю : опорний конспект лекцій. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 73 с.
11. Кузьміна Т. О., Євтушенко В. В. Системи управління якістю : навч. посіб. Херсон : Олді-плюс, 2018. 500 с.
12. Воронко Р. М., Редченко К. І., Благун І. Г. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту: навч. посіб. 3-тє вид., стер. Львів: Магнолія 2006, 2019. 522 с.

Додаткові

1. Черепков С. Т. Технічне регулювання та підтвердження відповідності в Україні: підручник / С. Т. Черепков, С. І. Кондрашов, М. М. Будьонний, О. Т. Дорошин, О. Д. Цициліано, Л. В. Константинова; Нац. техн. ун-т "Харк. політехн. ін-т". - Х. : Підруч. НТУ "ХПІ", 2010. - 439 с. - укр.
2. Захожай В. Першочергові завдання вітчизняної стандартизації у період реформування системи технічного регулювання. Стандартизація, сертифікація, якість. – 2010. – № 5. – С. 29-31.
3. Віткін Л. М., Баласинович О. Інфраструктура якості Німеччини як приклад для розбудови сучасної системи технічного регулювання України. Стандартизація, сертифікація, якість. – 2009. – № 1. – С. 45-51.

4. Політика у сфері подолання технічних бар'єрів у торгівлі: стандартизація та оцінка відповідності : наук.-практ. видання / [Віткін Л. М., Андрійчук О. М., Душенко Г. О. та ін.]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів європейського Союзу, ТОВ «Компанія ЛІК», 2009. – 43 с.

5. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підруч. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 336 с.

6. Політика адаптації національного законодавства у сфері технічного регулювання та споживчої політики до європейських вимог : Зелена книга. – Київ: Державний комітет з питань технічної регулювання та споживчої політики, 2006. – 98 с.

7. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» від 17.05.01 р. № 2407-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 32. – Ст. 170. – (Із змінами на [05.07.2011](#)).

Інтернет-ресурси

1. Технічне регулювання в Україні: як забезпечити розвиток економіки і захист прав споживачів (Аналітична доповідь, 2008 р.). – URL: <http://vlasnasprava.info/files/docs/TRSurveyFINALUKR1804.pdf>

2. Дятлова В.В. Роль держави у сфері технічного регулювання. – URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2009_3/09dvvstr.pdf

3. Закон України «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» від 1.12.2005 № 3164 – 15. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3164-15/page>

4. Закон України «Про якість і безпечність харчових продуктів» від 23.12.1997 №771/97-ВР. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80>

5. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-12. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

6. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001 № 2406 – 14. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2406-14>

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту модулів оцінки відповідності» від 7.10.2003 № 1585. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1585-2003-%D0%BF>

8. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10.05.1993 р. № 46-93. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.